

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Ivris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

19 de Caussis, cur beneficia feudalia concessa sunt, & exstinctione, vel
reuocatione beneficii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

voluntq; posse vasallum disponere testamento, vt primogenitus succedat tantum in feudo. Citant l. 2. C. de secund. nupt. Item 2. quod ius patronatus, quod ad omnes liberos ab intestato pertinet, l. vt in iur. iurandi, §. si liberi, de oper. libe. possit vni ex liberis assignari, l. i. de assig. liberi in P. Tum etiam 3. quod rogatus aliquid familie relinquere, potest vnum ex familia eligere, l. vnum ex familia, in princ. de legat. 2. §. si filium, §. pen. de legat. 1. l. cum plures, de leg. 3. Potest addi argumentum emphyteusis receptæ pro se & heredibus filiis, quæ vni soli relinqui potest, Speculat. tit. de locato, §. nunc vero aliqua, vers. 78. At in tam varia questione vallata tantis propugnaculis vtrique, Curtius sequitur distinctionem Francisci Aterini, Franc. Curt. in l. apud Iulianum, §. si quid alicui, de legat. 1. atque duobus axiomatibus resoluit. Primum, quando filii succedunt in istis iuribus feudi ex mero iure concedentis, quia pater nihil dedit de suo pro eis obtinendis, tunc filii dicantur venire ex mortis causa capione secundum Bart. in l. si mihi & Titio, de verb. oblig. & in l. mortis causa capitur, de donat. caus. mort. in P. adde Bal. in l. i. in fin. per quas perso. nob. acquir. Vnde sequitur quod dum nihil habeant a patre, ius quod habent ex persona alterius, paterno possit illis auferre. Quare si pro feudo pater pecuniam non dedit, pater alteri ex filiis non poterit prælegare. Alterum est, si pater accipiens feudum vel emphyteosin pro se & filiis, aliquid exponit de proprio, tunc filii videntur habere feudum vel emphyteosin ex tacita donatione paterna: & tunc distinguendum, an filii essent sui iuris tempore mortis, vel non: vt si non sint, videatur renouata donatio per tale prælegatum: si autem sint sui iuris, saltem tempore mortis, hic casus pendeat ab his quæ ponunt Bartol. & Moderni in l. qui Roma, §. Flavianus, de verb. oblig. Vide cetera apud Curtium, qui singulariter addit, quod quando feudum susceptum est pro se, filiis, & heredibus, id est, quando feudum est hereditarium, proculdubio tenendum est partem posse vni filio prælegare, cum in tali feudo nemo alius possit succedere, quam is qui heres eius sit qui acquisiuit, & ideo factum eius non potest impugnari, l. cum a matre, C. de rei vindic. & hoc est quod voluit Bart. in l. vt in iur. iurandi, §. si liberi, de oper. libe. Et in hoc feudo hereditario, factum patris præiudicat filio, Alex. consil. 124. circa medium.

- 5 ¶ Hinc fit, vt si pater alterum grauauerit, vel omnes onere fideicommissi, testamento feudum hereditarium veniat in restitutionem fideicommissi: non hereditarium autem susceptum pro se & filiis tantum, non vtrique, nisi fideicommissarius sit de descendentibus capacibus ad successionem feudi, tractant hanc q. Bart. Alex. & alii in l. si patroni, ad Treb. in P. Alexand. in consil. 29. §. 5. vol.
- 6 ¶ Placuit etiam, feudum imputari in legitimam regulariter, dum modo ipsum feudum proueniat ab ipso testatore: secus, si proueniat ab illo ascendente, Alex. in d. l. si patroni, Curt. in l. 4. part. tract. feud. ex quibus caus. seu. assu. num. 134.
- 7 ¶ Quando ita intestato feudum sua natura est indiuiduum, vt regnum, comitatus, marchionatus, baronia, & similia inter plures fratres datius succedendi: distinguendum est secundum consuetudines locales, quarum illa æquissima videtur, in consuet. Turro. comme baronie doit estre despartie art. 1. & 2. Andium tit. des partages, artic. 278. ¶ Per quæ si bona alia, quam feudalia sunt bonis defuncti, apud primogenitum iure primogenituræ, quod vocat droit d'aînesse, aut d'aînesce, feudum integre remanet cum suis iuribus, nec diuiditur, dummodo aliis æquam portionem illius feudi ex aliis hereditariis bonis suppleat. Quod si nihil sit, ex quo suppleri pars possit, tunc diuidentur res feudi per manus primogeniti, qui sibi iura primogenituræ retinet, satisfacto tamen pro illis ex aliis bonis fratribus. ¶ Iura autem illa sunt, castrum præcipuum feudi, cum concepto eius & iure excubiuarum, vocat droit de quez, vnum hominum seu fides vasalli alicuius, ius patrimonii facultas dandi elemosynarias, leprofarías, & quod dicunt, le Cheze, nempe quatuor arpentia terræ circum castrum extra fossas eius, & vallum: dummodo intra septa eius mensuræ non sit ciuitas, piscinum, aut clibanum, seu furnus, bannaria: hæc enim diuidenda sunt familie circumsæ iudicio, vt reliqua: pro his tamè arpentis terræ, iuxta prædicta loca proximiora totidem accipier. In aliis autem feudis eadem fere iura primogenito competunt, sed non tam ampla: nam competit quidem & domus præcipua, nomè & insignia feudi, & septum & hominum selectum vnum, verum pro iure illo le Cheze, si septum non sit, vnum tantum arpentum terræ competit, & vt dicunt, volatus Gallinacti, vel le vol d'un chapon. Consuet. de Turine tit. de succession des nobles, art. 3. Maine, eod. tit. art. 23. §. 239. & 252. Paris. tit. de matie. feud. art. 8. Charolois, tit. de sifz. art. 4. Bourbon. tit. de success. artic. 301. 302. &

304. Aluernia eod. tit. art. 51. Sed in hoc etiam variant, & proinde consuetudines ipsæ sunt consulendæ.

De Causis, quæ beneficia feudalia concessa sunt, & Extinctione, vel Reuocatione beneficii. Cap. 19.

- 1 Res omnis isdem soluitur, quibus inducta est causis.
- 2 Finis concessionis feudi amicitia, & quadam ex fide necessitudo.
- 3 Ideo Ingratitudo beneficii amittendi causa.
- 4 Ingratitudo & domini erga vasallum est.
- 5 Feudo priuatur vasallus, si vocatus non veniat, & fidem non præstet.
- 6 Vasallus vt priuatur feudo ob non Seruitium exhibitum, interpellari debet.
- 7 Vasallus in bello dominum non iuuans, vel si deserit pugnantem, feudo priuatur.
- 8 Vasallus in omnibus iusto & iniusto, an iuuare debeat dominum.
- 9 Vasallus quo feudo, & quatenus teneatur sequi dominum: & ibi questiones plures de non iuuato domino in bello remissive.
- 10 Feudo priuatur qui non defendit dominum consilio vel auxilio.
- 11 Bannum & Heribannum quid vocentur in Gallia.
- 12 Feuda franca a banno libera.
- 13 Feudo priuatur vasallus qui beneficii patronum fuerit aggressus, vel dominum eius, vel si infidias ei molitus.
- 14 Feudum amittit vasallus, deserendo dominum, & Consilium detegendo.
- 15 Item si testimonium sponte in dominum dixit.
- 16 si Aduocatus contra patronum sit.
- 17 Vasallus male iudicans contra dominum, quando feudo priuatur.
- 18 Adulterans uxorem domini sui, vel rem habens cum certis personis aliis eius domus, priuatur feudo. Item turpiter cum uxore domini sui Ludens, &c.
- 19 Etiam si uxor domini sit vidua vel sponsa: idem in eius Pedissiqua, etiam si prædicta persona essent publice meretrices: Quid de Concubina domini remissive.
- 20 Si se Supponat uxor domini vasallo in lecto eius, feudum non amittit.
- 21 Ingratitudinis causæ, quibus amitti potest feudum ex aliis capitulis, quomodo elici possint.
- 22 Inficiatione domini ex certa scientia feudum amittitur, non si ignoranti.
- 23 Vendens feudum sine voluntate domini, quando feudo priuatur.
- 24 Dominus inuitos vasallos in alio iure feudorum non potest alienare.
- 25 Exstinguuntur aliqua feuda ammonaria, Inopia domini.
- 26 Vasallus tenetur Alere dominum inopem.
- 27 Beneficium seu feudum Insolenter tractans, feudo priuatur si minus non respiscat.
- 28 Promissio beneficii seu feudi antequam domino competat, quando exstinguitur.
- 29 Feudo debito priuatur, qui permisit alium de eo inuestiri.
- 30 Feudum etiam amittitur Reputatione, vel Refutatione.
- 31 Feudum quoque exstinguitur, si res data sit aliena, & vasallo tenetur dominus de euictione.
- 32 Item si vasallus non potest Officia vasallitica prestare.
- 33 Et per Renuntiationem in manus domini.

Omnes res per quasque causas nascitur: per easdem scilicet contrarias, dissoluitur, c. i. de regul. iur. ap. Greg. & l. nihil tam naturale, eo in P. ¶ Summa res totius intentionis est beneficiaria concessionis benevolentia, vt necessitudo coniungatur dantis & accipientis: cuius vinculum fides beneuola, & repensio beneficii, ad quam naturaliter tenemur, l. sed et si lege, §. consilium, de de petir. hered. P. l. Aurelius Regulus, de donat. in P. l. si pignore, de iur. in P. Amicitia huius fides, in re & consilio consistit: proinde cum fundamenta hæc fidei & bases corruerint, fat scio neminem inficiaturum, beneficiaria causam corruere oportere destitutam sua substantia. Sic enim in finitione diximus feudi, amore, non pecunie causa feudi constituit, c. i. de feud. dato in vicem legis commissio. Nam amicitia quæ beneuolentia est, & voluntas erga alium quem rerum bonarum, illius ipsius causa quem diligit, cum pari eius voluntate, Cicero de inuentio. Et amor, ex quo amicitia est nominata, princeps est ad beneuolentiam coniungendam, Cicero de amicit. ¶ Hæc res prouocat patronorum munificentiam in beneficiarios, quam si cileus aut contempserit, aut ingratus fuerit, vt indignum beneficio spoliandum optimis rationibus consuetudines feudorum existimauerunt. Atque ne post hæc licium esset

esset seges incerta, prescripserunt causas, que muneris beneficia-
 rii sunt, a quibus declinans, & delirans dolo malo cliens, a bene-
 4 ficio caderet, & sine culpa non priuaretur, c. de feud. sine cul. non
 amit. lib. 1. fen. tit. 2. §. 1. de natur. feu. eo. lib. 1. tit. 7. c. 3. quo tempo. mil.
 inu. p. de be. s. 2. de cons. ap. Grego. & q. 2. causas exprime-
 do, que torquetur etiam in dominos, qui fidelibus suis vices red-
 dere tenentur: alioquin & isti quoque infidi, c. de forma, 2. 2. q. 5.
 5 Sicut enim gratia tres vel charitas inter se implexæ sunt, vt gratia
 perpetuo volumine & circuitu gratiam pariat. ¶ Primum ¶ itaq;
 feudo vasallas priuatur, si vocatus legitime & cum potest, nõ ser-
 uat, §. 1. de feud. sine cul. non amit. §. sed non est alia, que fuit prim.
 caus. benef. amit. §. et si vasallus, & §. licet vasallus, si de feud. def. contro.
 sit, §. c. lib. 2. tit. 16. §. si de alio. tit. 7. 4. vel si non fide piter domino,
 §. si per. de be. s. 2. de cons. ap. Grego. & q. 2. §. et si alia, que fuit prim. caus.
 6 benef. amit. lib. 2. tit. 2. 4. secundum capita traditionis. ¶ Quæ ¶ de dilata-
 tione & mora præstadi iuramentum fidelitatis, facimus in iuramēto
 fidelitatis, hic repetenda sunt: At in seruitio dicitur mora ante
 priuationem per interpellationem exigitur, aliter non priuatur feudo,
 si paratus esset, in superiorib. iurib. Et in §. ad hoc ut hic finit. lex
 & c. lib. 2. tit. 28. licet nec prescribit contra dominum vlllo tempore, si
 dominus non egens, eo non vsus fuerit: contra si egens non vtatur,
 vt disputat Felinus, in c. ad audientiam, nu. 19. de prescrip. Et in
 7 c. cum accessisset, 18. col. de cons. tit. 17. Et vt alibi c. fin. de
 feu. sine culp. non amit. lib. 1. tit. 21. dicitur, si in pugna cum dimi-
 serit, & cum eo non laborauerit. Et rursus, §. item qui dominum,
 que fuit prim. caus. benef. amit. lib. 2. Feud. tit. 2. 4. qui dominum
 suum, cum quo ad prælium iuerit, in acie periclitantem dimiserit,
 8 beneficio indignum se iudicauit. ¶ Hic ¶ quidam dixerunt & in
 bello iusto & iniusto vasallum iurare debere dominum, exceptis
 casibus, si contra superiorem vel antiquum dominum opem po-
 stularer, vel extra communionem ecclesie esset dominus: quia
 tunc ipso iure soluantur clientes a sacramēto fidelitatis domini-
 orum, donec redeant in gratiam ecclesie & principis vel antiquioris
 patroni, si feudum non sit ligium. Quod & æquum est & sanctif-
 simum, sicuti & probare in omni alia causa vasallum teneri de-
 fendere dominum, sed non iniuste manifeste pugnantem, alium-
 ve intadere cogendum, de bis, in §. hic finit. lex, & c. lib. 2. Fen. tit.
 28. Sic forma fidelitatis habet promissionem iuuandi dominum
 contra omnem hominem, filium, fratrem, patrem, excepto rege
 vel imperatore, §. 1. de non for. fidel. lib. 2. Feud. tit. 7. excepto quoq;
 domino antiquiore, §. contra omnes, tit. hic finit. lex. Sic pulcra ex-
 stat constitutio Federici in hæc verba, precipimus, vt si vasallus de
 feudo suo alium vasallum habuerit, & vasallus vasalli domini domini
 sui offenderit, nisi pro seruitio alterius domini sui hoc fecerit, quem sine
 fraude ante habuerit, feudo suo priuetur, & ad dominum suum,
 a quo ipse tenebat, reuertatur, in §. illud quoque de prohib. alien. feud.
 per Federic. lib. 2. tit. 6. nisi & c. Sanctior autem illa opinio mihi vi-
 detur, que tradit, Jacobus de bello visu, & And. de Iern. in §. 1. qui-
 bus mo. feu. amit. vasallus non teneri iurare dominos sine defen-
 dendo, vel inuadendo in bello iniusto, quia non dicatur opem fer-
 re, quia ad nocendum adiuvat, can. si rex, 2. 4. q. 7. §. in c. de forma, 2. 2.
 9 q. 5. ¶ Bellum ¶ porro iniustum dicitur quinq; modis, §. in §. ex his,
 23. q. 1. notat. in lex hoc iur. c. de iusi. & iure. Nec tenebitur tamen
 vasallus se qui dominum pro bello particulari eius vel alterius parti-
 cularis extra prouinciam, nisi pro defensione regni, ad depellen-
 dos hostes eundam sit, dum vitandus est ingressus hostis, Ioan. de
 Iser. in c. 1. §. sed nec iustior, que fuit prim. caus. benef. amit. Alia in §. 1.
 quib. mo. feu. amit. In hoc capite plures disputat quæstiones Cur-
 tius, quas video, Curt. in 4. par. tra. ex quib. caus. feu. amit. vique ad
 2. 1. num. vtrum contra se iurare teneatur dominum, num primo
 iuuans, postea deserens, priuatur feudo, an inhabilis bello teneatur
 iuuare, num si dimisit dominum putans mortifere vulneratū,
 si honesta de causa relinquit, si dimissio domino non nocet, si
 duo fratres vasalli in prelio sint, & vnus relinquit dominum, alius
 10 remaneat, num priuatur relinquens. ¶ Proxima ¶ est reprehensio
 præcedenti, non defendisse dominum: quod dominum a morte
 si posset, non liberauerit. Et ideo tunc quoque feudo priuatur,
 §. fin. de alien. feud. pater. in 2. tit. 39. vbi glo. explicat, si sine sua vita
 periculo puta, quia non detexit infidias domino factas, prehensio-
 nem decretam, vel magnam iacturam patrimonii imminentem,
 & in similibus opera suam non obiecit, §. prætoræ, que fuit prim.
 caus. benef. amit. Debet in omnibus fidelitatis capitulis vasallus auxi-

lium & consilium domino, neque sufficere ei abstinere a malo, nisi
 & quod bonum est faciat, §. 1. de for. fidel. lib. 2. Feud. tit. 6. can. de
 forma, 2. 2. q. 5. Ex superioribus itaq; constat, moram & culpam
 in salute & defensione domini nocere: moram autem culpam
 interpellatione fieri, §. 1. de feu. sine culp. non amit. §. sed non est alia,
 que fuit prima caus. benef. amit. cum similib. si vocatus eius rei gra-
 tia a domino, vel si, cum scire posset vocari, non adfuit, l. quod re,
 si cert. per. in P. l. mora. de vsur. P. l. si ex legati caus. de verbor. oblig. P.
 Proinde in Gallia dum obsequia & seruitia a cliētibus per regem
 desiderantur, conuocantur per bannum & heribannum. ¶ Ban-
 num ¶ Franci dicebant vocationem. Heribannum autem in
 11 constat componi, vel a voce Germanica hœet/ id est, exercitus, vt
 cum delectus indictus exercitus edicitur, vocari dicantur omnes
 vasallia exercitum, vt veniant, vel vicarium mittant, vel certum
 æs ad erarium deferant: vel si manū coniungere Græcam dicitio-
 nem, dices ban, a πᾶν omne, quod omnis exercitus vocetur, vnde
 & dicimus pistrinum bannarium, & clibanum bannarium, id est,
 12 omnibus certi loci hominibus communiter inseruiens, vnde &
 vox erit Gallica Rÿreban. ¶ Ab ¶ hæcque obsequio quædam feuda
 liberantur: qualia feuda aliquorum ciuium, qui ex diplomate
 regio ciuitatis certæ obsequio manciantur, talia etiam & feuda
 franca & libera. ¶ Tertio ¶ loco multo magis erit puniendus ad-
 13 emptione feudi, qui non solum beneficium non defendit, sed et
 aggressus fuerit, vel castrum domini, sciens maxime ibi enim esse
 vel dominam, §. similiter, quib. mo. feud. amit. lib. 1. tit. 5. §. 1. quib. mo.
 feu. amit. tit. 17. quamuis et si nesciat, eo ipso quod castrum domi-
 ni violat, priuandus sit feudo, §. glo. in d. §. similiter, Et in §. porro, que
 fuit prim. caus. benef. amit. Hicq; proditoris crimen est: perfrictaq;
 maxima, que etiam alia pœna viuicanda est: ceterum nunc tan-
 tum de feudi amissione agimus. In istis violantur sacramenti fide-
 litatis præstata duo capita, tutum & incolume, damnum corpori,
 & damnum castro inferendo, §. 1. de form. fidel. lib. 2. Feud. tit. 6.
 Cum domus vnicuiq; turissimum debeat esse refugium, l. peri-
 que, 18. de in ius vo. lib. 2. P. tit. 4. Et qui in domum alienam, de in ius
 in P. l. si eum, in fi. de fidei com. libert. in P. l. idipsum intellige, si impius
 manus in dominum intulerit, vel vite infidiatu fuerit veneno,
 vel gladio, vel aliter, §. porro que fuit prim. caus. benef. amit. Si tamen
 voluit dominum offendere, nec tamen iniuriatus fuerit, feudo nõ
 priuatur, §. si voluer. de capita. qui cur. vend. lib. 2. Feud. tit. 5. At si
 fratrem suum occiderit, vel nepotem fratris filium, feudo priuatur,
 §. similiter, quib. mo. feu. amit. lib. 1. Feud. tit. 3. S. ænigme, que fuit
 prim. caus. non item si fratrem domini sui, §. 1. an illo qui interf. fra-
 trem domi. sui, & c. lib. 2. Feud. tit. 3. 7. grauius enim scelus est prode-
 re proprium sanguinem, & patricidium homicidii alterius homi-
 nis, vt docemus alibi in crimine de sicariis. Sed & singulare est,
 etiam eum qui repudiauit feudum, & ad obsequia non tenetur,
 tamen ob memoriam pristinae amicitiae cõfendere non debere
 dominum antiquum, §. fin. de vasal. qui con. cons. tit. Lothar. re. Fen.
 alie. lib. 1. Feud. tit. 3. ¶ Quarto ¶ loco & lædit tutum, & feudam a-
 14 mitit vasallus, dominum defendendo vel consilium eius scienter,
 id est, dolo malo detegendo, quod detectum nocet, d. §. 1. de for. fi-
 del. in 6. lib. 2. §. 1. quib. mo. feu. amit. lib. 1. tit. 17. §. item si delator, que
 fuit prim. caus. benef. amit. Sic enim exosos huiusmodi delatores
 leges habent familiares & domesticos: vt statim a limine iudicij
 illorum voces sine stas silere, gladio vitore iubeant, leg. si quis ex
 familiaribus, qui accu. non poss. C. Et eos qui proditores domini orũ
 sunt reiciunt cum indignatione, l. fin. de delato. lib. 10. C. nisi delatio
 sit criminis proditoris maiestatis, §. in d. §. item si delator, per §.
 caus. vt cum de appel. cog. in Auth. vel suam prosequantur iniuriam:
 de iurorum iniuria non idem, quia polliciti sunt vasalli contra om-
 nes fides, in §. contra omnes, in c. finit. lex. Et vel nisi minores
 essent eiusque ætatis vasalli, que veniam mereatur, Aluarot. Iacob.
 de Ardi. in d. §. item si delator. ¶ Simili ¶ ad emptione castigatur
 15 qui subicit accusatorem vasallus, vel testimonium dõsit aduersus
 dominum sponte, ac qui detulit: non si coactus a iudice, §. glo. in d.
 §. item si delator, facti post legatum, §. inu. vero, & ibid. Accur. de iis
 quibus vt indig. P. ¶ Eademque ¶ distinctio, que a teste facta est, in
 16 aduocato vasallo tuenda est, vt si sponte contra dominum patro-
 cinium exhibuerit, feudo priuatur, §. glo. in d. §. item si delator. Et ibi
 Aluarot. & Jacob. de bello visu, l. fin. P. de inoffic. testam. quia confi-
 lium pollicitus est domino in iuramento fidelitatis, & tutum &
 vile, tit. de form. fidel. Et tit. de non form. fidel. melius in §. præter-
 ea, que fuit prima caus. benef. amit. In quo differt a libertate, qui
 non pollicetur in manumissione patrono: & ideo aduocatione
 impune contra illum fungitur, l. qui cum maior. §. si patroni, de bon.

lib. 11. in P. Contra, si coactus necessitate officii contra dominum postulauerit: excusatur enim, l. prouidendo, C. de postul. Et ego hanc sententiam sequor, quamvis Franciscus Curtius iunior subsistat, 4. part. tractat. de feud. cap. ex quib. caus. feud. amit. nu. 72. & delibendum amplius censet, num ob patrocinium spontaneum contra dominum feudo priuetur va'allus. ¶ Affinis ¶ causa priuationis est, si va'allus in causa domini iudicauerit contra dominum, & ex iisdem actis superior eius sententiam rescindat, gloss. in d. §. item si delator. per l. post. legatam. §. quidam. de his quibus indig. qua intelligenda sunt, si arguatur precedens animus in patronum male affectus, vel culpa, quod non consuluit peritiores: & si inde magnum dispendium domino acciderit, vel si criminalis esset causa, Aluaro. in d. §. item si delator.

¶ Accedit ¶ alia causa ingratitudeis grauissima, qua priuatur feudo va'allus delinquens contra honestum, q. pollicetur in fide, ut. de for. fidelit. si concubuerit cum vxore domini vel tentauerit concumbere, aut cum ea turpiter luserit, aut si cum filia aut nepte vel ex filio, aut cum nupta filio, aut cum sorore domini, si ista personæ in domo domini maneant, §. item si fidelis. quib. mo. feu. amit. lib. 1. tit. 5. ¶ alio. quib. mo. feu. amit. tit. 17. c. si de feu. sine cul. n. amit. lib. 1. tit. 21. §. rursus qua fuit prima cau. ben. amit. li. 2. feu. tit. 24. ¶ Probat ¶ & defendit per pulcre Franc. Curt. in 4. part. tract. de feud. in c. ex quib. caus. feu. amit. ann. 21. per seq. hoc ipsum locum habere in vxore etiam vidua & sponfa domini, idem in a pedisse qua. Et quod valde notabile, etiam si prædictæ enumeratæ personæ essent publicæ meretrices. Nam & adhuc va'allus in reuerentiam & honestatem domino iuratum, abstinere debet. Quid autem in concubina, tu ipse apud ipsum videro, ne suppilem seruitia illius. ¶ Reu tamen ¶ non putant vel ad emtionem dignum va'allum, si concubuerit errore ductus cum vxore domini, puta quod illa se in lecto va'alli, pro eius vxore se subiecerit, Aluaro in §. 1. coll. vlt. quib. mod.

¶ Superioribus ¶ causis ingratitudeis similes possent contingere, quæ non fuerunt expressæ, quæ tamen ad calculum a lectionis a probro & circumspetto iudice deduci possunt, accurata rerum & personarum consideratione adhibita ex clausulis feudorum generalibus, quæ superioribus adiciuntur, ut priuentur, si similes causas vel maiores va'alli commiserint, §. sed quia naturalium, qua fuit prim. cau. benef. amit. lib. 2. tit. 24. §. 1. in quib. cau. feu. amit. lib. 21. feu. tit. 23. §. fin. quib. mo. feud. amit. lib. 1. tit. 17. Et in summa concludunt interpretes, in omnibus causis ingratitudeis, ex quibus iusta est exhereditatio, de quib. in §. causis, et cum de app. cog. in autb. reuocatio donationis, de quib. in l. si. C. de reuoc. donat. o. & matrimonii dissolutio, de quib. in l. consensu, cum §. de v. pu. C. elle & feudi amissi. nem. Quod colligitur ex §. predictis modis, quæ fuit prima cau. benef. amit. & examinat Fran. Curt. quæ coalulico, in 4. part. tractat. de feud. c. ex quibus caus. feu. amit. in 30.

¶ Ad ¶ causas quoque ingratitudeis, quæ feudum adiungunt, pertinet: si va'allus feudum vel feudi conditionem ex certa scientia inficiatur, & propter inficiationem sit conuentus, nam spoliatur eo: ignorant vero subuenitur, quia si dubitet, dubitanter respondere debet, in §. va'allus si feudum. & in §. va'allus feudum, si de feud. def. fuer. contro. lib. 1. tit. 26. §. fin. de leg. b. Corrad. lib. 2. feu. tit. 34. Ceterum primum cognoscendū est, iure vel iniuria cliens se beneficiarium negauerit, pendenteque lite soluetur clientulo manus in feudum intectic. Nam placuit ob perfidiam ipso iure beneficiarium prædium in commissum non cadere, nisi causa perfidia primum discussa: & nisi prius sententia iudicis clientem suum patronus expugnauerit, hoc late explicat Moline. in consuet. Paris. tit. de materie feodal. §. 30. facit gl. in c. imperialem. §. callidis in verbo reuertatur. de prohib. feud. alie. per Feder. & ibi Aluaro. siue quis beneficiarium se negauerit, siue per annū & diem a fide obsequioque: cliens abstinerit, vel alio modo feudum in caduci causam ceciderit, ex qua ob noxam prædium dandum sit lege commissoria domino. ¶ Iure ¶ quoque feudorum tacite videtur dominum offendere, & ideo priuatur feudo, qui sine eius voluntate vendidit, quod iam explicatum est in acquisitione feudi per successionem particularem ex emtione: quo & quando va'allus feudum alienauit, feudum esse definit apud emtorem quoque, §. feudum ea lege. ver. quod si va'allus, si de feud. def. controuer. fuer. & c. lib. 2. tit. 26. Punitur & tabellio amissione officii, & infamia, qui contractum conscripsit, c. 1. §. si quis vero, de prohib. feu. alien. per Lothar. lib. 2. tit. 32. & manus abfessione, §. callidis lib. 2. tit.

¶ Sicut ¶ dominus, nolentes & iniuros va'allos iure communi feudorū, & exceptis consuetudinibus priuatis, non pot in aliū alienare, §. ex ead. m. de capitul. Corrad. & c. imperialem. §. præterea, ducatus, de probi. alien. per Feder. glo. in l. in iudic. de fideicom. liber. in P. Hostiens. Joan. Andr. & copiose Felin. in cap. dilecti. de maior. & obediens apud Gregor. nisi necessitate adigatur ad venditionem, Bal. in d. cap. dilecti. argum. l. patronatus. & l. med. de oper. libert. facit d. §. præterea. & §. ex eadem. eod. Quæmodum enim interest domini, non mutare va'allus: ita subditorum non mutare dominos, Innocent. in cap. auditis, de præscrip. apud Gregor. etiam si mali sint qui præsumt, nec peiores eis contingant prioribus, & ne iam faturus ex compilationibus bonorum subditorum submotis, alii famelici succedant, qui reliqua tollant. Quod indicat apologeto Alopus, quem refert Aristot. lib. 2. Rhetor. ad Theod. cap. 20. herinacel, qui quædam esse volebat vulpi, in quam lapfam in foueam, miseram, & caninis mulcis repletam, cum incidisset herinaceus eius miserus rogauit, num vellet vt ab ea mufcas euelleret: cumque ipsa negasset, & miraretur, responsum accepit, iam, inquit, ha saturationum sanguinis trahunt, quod si has res excuties, famelicus venient alia, qua quod tibi sanguinis restat, sorum ebibent.

¶ Aliæ ¶ causæ extinctionis feudi extra ingratitudeem sunt 27 quædam, veluti in feudo de cunera & cauea inopia domini, ob quam annozæ feudum extinguuntur, si dominus sine periculo egestatis non possit præstare, §. 1. de nois. feu. li. 2. tit. 28. prior enim caritas a seipso incipit, l. præses pronuncia. C. de seruic. Quod in aliis feudis perpetuis nō admittit, vt pote dominio vili in perpetuum in va'allum translato, in quo non est locus penitentia, §. in primis. in quib. modis feud. amit. §. & quia vidimus. & §. fin. qui feud. dar. post. lib. 1. tit. 1. tit. de nat. feud. eod. lib. tit. 7. §. 1. de feud. sine culp. non amit. lib. 1. tit. 21. §. sanctimus. quo temp. mil. inuefit. pet. deb. §. si facta, si de feu. def. contr. fuer. lib. 2. tit. 26. ¶ Veruntamen ¶ non dubito iure amicitia in iuramento hoc va'allitico, teneri va'allum subuenire etiam de propriis domino in extrema inopia, saltem in alimentis: alioquin, ingratum haberi & indignum beneficio. Non enim æquum est videre egentem, quem prius habuit in amicum, §. 1. de not. feu. lib. 2. tit. 28. sicut patrono egente tenetur alimentata præbere libertus, l. 2. de libert. & eor. lib. lib. 6. C. tit. 7. & donatarius, donanti: alioquin & ille libertate, & hic beneficio priuandus, gloss. in l. fin. de reuoc. don. l. si quis a liberis. §. alimenta de liber. agnos. P. Potest enim in hoc vitæ domini consulere, & ope ferre. Ideo non minus ad alimenta tenetur, quam ad defensionem & auxilium in bello ex lege fidelitatis, aliter alimenta denegans occidisse videtur, l. necare. de lib. agnos. in P. can. pasc. 88. distin. Poterant & olim, vt dixi alibi, feuda gardiæ & gastaaldiæ, §. si de pign. dat. feud. lib. 1. feu. tit. 11. §. 1. de feu. gar. lib. 1. tit. 2. & soldata. §. 1. & si quis dicat. dux. march. lib. 2. tit. 10. auferri ex nutu domini, vel post tempus, ad quæ concessa erant, quia nō erant perpetua. Poterant & ruinosiores va'allares ex arbitrio aliquando adimere feudum minimis va'allis, restituro tamen pretio, si quod accepissent, §. 1. de feud. dar. miss. va'allus lib. 1. tit. 16. ¶ Sed ¶ & quia duccatiam suam, vel aliquid aliud beneficium inolenter tractauerit, nec admonitus resipuerit ab insolentia, beneficium exfuitur, §. quicumque aduocatum, de pac. tenen. lib. 2. feu. tit. 27. ¶ Si ¶ clericus nō apertum feudum ecclesie promittens moriatur, antequam ad eum a possidente redeat, vel si reuersum iam pmiserit, sed ante inuestituram factam decesserit, euaneſcit feudum promissio: aliud in laico domino, §. 1. & 2. qui succe. feud. dar. reuoc. lib. 1. tit. 3. §. 1. qui success. reuoc. lib. 1. tit. 9. ubi distinctio. §. fin. quib. mo. feud. constit. pot. lib. 1. tit. 25. §. moribus, si de feu. def. contien. sit int. dom. & c. §. 1. de cleric. qui inuest. fec. lib. 2. tit. 58. ¶ Amittit ¶ quoque feudum qui ipso iure vocatus ad eius successionem, consensit eos inuestiri, ad quos secundum rectum morem non pertinet, nec ad eum repetendum regressum habet, §. præterea, quibus mod. feud. amit. lib. 1. tit. 5. cap. si quis, de feud. dar. in vic. l. commi. lib. 1. tit. 27. Idem si postquam fecit alii datum tacuit per annum, nec conquestus est, §. Titius filius, si de feud. def. content. sit. ¶ Nam ¶ & expresse va'allus potest feudum 28 dimittere, vocat reſutare, §. rursus, quibus mod. feud. amit. §. 1. de alienat. pat. feu. lib. 1. tit. 39. §. fin. de vas. qui contra. consuet. Lothar. & c. lib. 2. tit. 38. & repudiare, §. 1. an agna. vel fil. des. possit reuine feu. repu. here. lib. 2. tit. 45. nisi in lege beneficiaria contrarium iurauerit, probat late Iacobinus de Sancto Georgio tractat. de vovdis & homag. numer. 42. Bald. in c. qua in ecclesiarum. circa 6. col. m. verbo iuxta pramissa queritur. de constitutionibus. vel sit ligium, vt alibi monul.

¶ Extinguitur ¶ quoque feudum, si res data in feudum aliena fuerit, & emneatur a domino, cuius nomine patronus va'allus ignorauerit aliena in re accipienti tenetur, §. de inuestitura, de inuest. in re alie. fall. h. 2. feu. tit. 8. §. 1. de feu. vas. ab ali. interp. fuer. li. 2. tit. 25. ¶ Licet ¶ si va'allus non pot officia va'allitica subire, feudum amittit, 29 vt lib.

¶ Sicut ¶ dominus, nolentes & iniuros va'allos iure communi feudorū, & exceptis consuetudinibus priuatis, non pot in aliū alienare, §. ex ead. m. de capitul. Corrad. & c. imperialem. §. præterea, ducatus, de probi. alien. per Feder. glo. in l. in iudic. de fideicom. liber. in P. Hostiens. Joan. Andr. & copiose Felin. in cap. dilecti. de maior. & obediens apud Gregor. nisi necessitate adigatur ad venditionem, Bal. in d. cap. dilecti. argum. l. patronatus. & l. med. de oper. libert. facit d. §. præterea. & §. ex eadem. eod. Quæmodum enim interest domini, non mutare va'allus: ita subditorum non mutare dominos, Innocent. in cap. auditis, de præscrip. apud Gregor. etiam si mali sint qui præsumt, nec peiores eis contingant prioribus, & ne iam faturus ex compilationibus bonorum subditorum submotis, alii famelici succedant, qui reliqua tollant. Quod indicat apologeto Alopus, quem refert Aristot. lib. 2. Rhetor. ad Theod. cap. 20. herinacel, qui quædam esse volebat vulpi, in quam lapfam in foueam, miseram, & caninis mulcis repletam, cum incidisset herinaceus eius miserus rogauit, num vellet vt ab ea mufcas euelleret: cumque ipsa negasset, & miraretur, responsum accepit, iam, inquit, ha saturationum sanguinis trahunt, quod si has res excuties, famelicus venient alia, qua quod tibi sanguinis restat, sorum ebibent.

¶ Aliæ ¶ causæ extinctionis feudi extra ingratitudeem sunt 27 quædam, veluti in feudo de cunera & cauea inopia domini, ob quam annozæ feudum extinguuntur, si dominus sine periculo egestatis non possit præstare, §. 1. de nois. feu. li. 2. tit. 28. prior enim caritas a seipso incipit, l. præses pronuncia. C. de seruic. Quod in aliis feudis perpetuis nō admittit, vt pote dominio vili in perpetuum in va'allum translato, in quo non est locus penitentia, §. in primis. in quib. modis feud. amit. §. & quia vidimus. & §. fin. qui feud. dar. post. lib. 1. tit. 1. tit. de nat. feud. eod. lib. tit. 7. §. 1. de feud. sine culp. non amit. lib. 1. tit. 21. §. sanctimus. quo temp. mil. inuefit. pet. deb. §. si facta, si de feu. def. contr. fuer. lib. 2. tit. 26. ¶ Veruntamen ¶ non dubito iure amicitia in iuramento hoc va'allitico, teneri va'allum subuenire etiam de propriis domino in extrema inopia, saltem in alimentis: alioquin, ingratum haberi & indignum beneficio. Non enim æquum est videre egentem, quem prius habuit in amicum, §. 1. de not. feu. lib. 2. tit. 28. sicut patrono egente tenetur alimentata præbere libertus, l. 2. de libert. & eor. lib. lib. 6. C. tit. 7. & donatarius, donanti: alioquin & ille libertate, & hic beneficio priuandus, gloss. in l. fin. de reuoc. don. l. si quis a liberis. §. alimenta de liber. agnos. P. Potest enim in hoc vitæ domini consulere, & ope ferre. Ideo non minus ad alimenta tenetur, quam ad defensionem & auxilium in bello ex lege fidelitatis, aliter alimenta denegans occidisse videtur, l. necare. de lib. agnos. in P. can. pasc. 88. distin. Poterant & olim, vt dixi alibi, feuda gardiæ & gastaaldiæ, §. si de pign. dat. feud. lib. 1. feu. tit. 11. §. 1. de feu. gar. lib. 1. tit. 2. & soldata. §. 1. & si quis dicat. dux. march. lib. 2. tit. 10. auferri ex nutu domini, vel post tempus, ad quæ concessa erant, quia nō erant perpetua. Poterant & ruinosiores va'allares ex arbitrio aliquando adimere feudum minimis va'allis, restituro tamen pretio, si quod accepissent, §. 1. de feud. dar. miss. va'allus lib. 1. tit. 16. ¶ Sed ¶ & quia duccatiam suam, vel aliquid aliud beneficium inolenter tractauerit, nec admonitus resipuerit ab insolentia, beneficium exfuitur, §. quicumque aduocatum, de pac. tenen. lib. 2. feu. tit. 27. ¶ Si ¶ clericus nō apertum feudum ecclesie promittens moriatur, antequam ad eum a possidente redeat, vel si reuersum iam pmiserit, sed ante inuestituram factam decesserit, euaneſcit feudum promissio: aliud in laico domino, §. 1. & 2. qui succe. feud. dar. reuoc. lib. 1. tit. 3. §. 1. qui success. reuoc. lib. 1. tit. 9. ubi distinctio. §. fin. quib. mo. feud. constit. pot. lib. 1. tit. 25. §. moribus, si de feu. def. contien. sit int. dom. & c. §. 1. de cleric. qui inuest. fec. lib. 2. tit. 58. ¶ Amittit ¶ quoque feudum qui ipso iure vocatus ad eius successionem, consensit eos inuestiri, ad quos secundum rectum morem non pertinet, nec ad eum repetendum regressum habet, §. præterea, quibus mod. feud. amit. lib. 1. tit. 5. cap. si quis, de feud. dar. in vic. l. commi. lib. 1. tit. 27. Idem si postquam fecit alii datum tacuit per annum, nec conquestus est, §. Titius filius, si de feud. def. content. sit. ¶ Nam ¶ & expresse va'allus potest feudum 28 dimittere, vocat reſutare, §. rursus, quibus mod. feud. amit. §. 1. de alienat. pat. feu. lib. 1. tit. 39. §. fin. de vas. qui contra. consuet. Lothar. & c. lib. 2. tit. 38. & repudiare, §. 1. an agna. vel fil. des. possit reuine feu. repu. here. lib. 2. tit. 45. nisi in lege beneficiaria contrarium iurauerit, probat late Iacobinus de Sancto Georgio tractat. de vovdis & homag. numer. 42. Bald. in c. qua in ecclesiarum. circa 6. col. m. verbo iuxta pramissa queritur. de constitutionibus. vel sit ligium, vt alibi monul.

¶ Extinguitur ¶ quoque feudum, si res data in feudum aliena fuerit, & emneatur a domino, cuius nomine patronus va'allus ignorauerit aliena in re accipienti tenetur, §. de inuestitura, de inuest. in re alie. fall. h. 2. feu. tit. 8. §. 1. de feu. vas. ab ali. interp. fuer. li. 2. tit. 25. ¶ Licet ¶ si va'allus non pot officia va'allitica subire, feudum amittit, 29 vt lib.

ut si clericus, ut alibi diximus, fiat, vel habitum religionis susceperit, & deposuit armatam militiam, § 1. de vassal. mil. qui arma depos. lib. 2. Feud. tit. 21. § qui clericus, si de feud. def. conuol. sit. Et c. §. fin. de feud. form. eo. 2. lib. tit. 30. Si quid commiserit ut postea in curia residere non possit ad obsequia exhibenda, § 1. an ille qui inors. fiat. domin. sui fen. amitt. lib. 2. Feud. tit. 37. Sic de aliis, non enim datur beneficiū, nisi propter officium, quod qui non potest exhibere, amittere debet & beneficiū, §. fin. de vassal. mil. qui arma depos. §. si. an mutus vel alius imperfect. Et c. lib. 2. tit. 3. c. si de rescripti. in 6. can. eos. can. si quis sacerdotum, § 1. dist. c. pastoralis, de appellat. apud Gregor. cum similib. Quamuis in Gallia obsequia praestari possint per vicarium, & ita non priuentur vassalli, nisi si quid aliud, vel timor, vel culpa, vel locorum consuetudo suadeat. ¶ Amittit ¶ & feudum quis per renuntiationem factam in fauorem alicuius in manibus domini, § 1. de vassal. decrep. at. lib. 2. Feud. tit. 1. 4.

Anacephalæosis eorum, quæ ingratitude excusant vassallorum, & culpabilem & ingratorum reddunt dominum.

C A P. 20.

- 1 Eadem quæ debet vassallo domino debet & mutuo dominus vassallo. Incolu. me. tum. honestum. f. c. r. l. c.
 - 2 Regula, Felonia eadem quæ vassallo priuatur feudo, & reddit ad dominum, eadem priuatur dominus proprietate, quæ peruenit ad vassallum.
 - 3 Quæstio num tyrannum principem occidere liceat, & inibi variæ sententiæ grauisimorum auctorum.
 - 4 Tyrannicide quando in pretio, & de necatis & expulsis regno tyrannis.
 - 5 Tyrannos occidere vel eicere, nec singulis, nec semper esse concedendum.
 - 6 Obediendum etiam disculis principibus.
 - 7 Plebs odit principes suos bonos.
 - 8 Sponte quidam potestatem regiam abdicant.
 - 9 Tyrannus quis dicitur.
 - 10 Tyrannorum facta quæ, & regis veri.
 - 11 Principi turpis iubeatis non tenentur obedire subditi: uxores subditorum non potest ad concubina vocare sine marito princeps, & c.
 - 12 Princeps ob crimina potestatem priuandus, non a quolibet, sed cum consilio, & summo Pontifice consulto.
 - 13 Chiblericus, ut inuitis regno, amicus a summo Pontifice Zacharia: Constantinus & Leo ab imperio per Stephanum Papam.
 - 14 Plebs & vulgus semper in Principes male suspicatur, ideo vulgus non audiendum.
 - 15 Reges Spartiarum Eporhis subditi.
 - 16 Minores vassallos conueniunt possunt, apud superiores dominos de patronorum suorum gubernatione.
 - 17 Resolutio quæstionis, num liceat, priuatis manus in superiores iniicere.
 - 18 Remedia, quibus sine sanguine vassallus potest se liberare a patrono improbo.
 - 19 Potest ob acceptam iniuriam, scuitam, & ingratitude vassallus se liberare ab homine patroni & fide. Exempla in comite Flandrensi, & heroe Rayfia, prouincia Castille.
- ¶ An ¶ superius docuimus, mutuum causam esse fidelitatis patroni & clientis beneficiarii: Sicut enim fidem vassallos seruare debet domino, ita & is vassallo. Et incolu. me. tum. q. q. honestum, vtile, facile, possibile, quæ forma fidelitatis sunt, & debentur vassallis: debentur quoque a dominis, § 1. de for. fidel. lib. 2. Feud. tit. 6. can. de forma, 2. 2. §. 1. ¶ Proinde ¶ generalis constituta est regula, ex omnibus causis & omni felonia, quæ vassallum feudo priuatur, & dominum quoque proprietate priuati, § 1. qual. dom. prop. fen. priu. lib. 2. Feud. tit. 47. quæ ad vassallum pertinet, siue peccaverit in vassallum, siue in alium, §. domino committente si de feud. def. conuen. sit. Et c. lib. 2. tit. 26. Arbitror ita consilium esse vassallis, ne manus iniicere etiam in dominos feucos præter modum, facti olve tyrannos vindicandæ iniuriæ illatæ causæ audeant.
- ¶ In ¶ qua quæstione est proprius locus disquisitioni, num tyrannum principem vel dominum occidere vel expellere liceat. In cuius resolutione perniciose erratur, & iura diuina & humana leui negotio violari possunt. Baldus disputat, num intolerabiliter opprimetem suos dominum vassalli expellere loco possint: & post

multa resoluunt, non licere, Bald. in l. ex hoc iure, de infir. Et iur. verum alibi dicit Bald. in l. rub. P. vers. quicquid sit. non teneri illi obedire. Aluarotus a superiori priuati hunc iure suo posse ab Imperatore vel Papa. D. Thomas in 2. senten. artic. pen. ait etiam occidi posse & cum merito a subditis: at in concilio Constantiensi, sessio. 15. condemnata est sententia ut hæretica, quæ dicit, quod quilibet tyrannus potest & debet licite occidi per quemcuque vassallum suum & subditum, etiam per clauales infidias, & subtiles blanditias vel adulationes, non obstante quocumque iuramento seu confederatione factis cum eo, non exspectata sententia vel mandato iudicis cuiuscumque. ¶ Proferam ¶ itaque in utramque sententiam auctores, meam postea subiiciam. Primum satis superque apud antiquos, imo & omnibus seculis tyrannos & subditorum oppressores inuitos & exosos fat scio, & illis magis, quibus libertas gratior existit. Et proinde isti summam tyrannicidæ gloriam esse putant. Beatus, inquit Cicero, 1. Philipp. novo, qui ea lege viuunt, ut non modo impune, sed etiam cum summa interfectio gloriæ occidi possit. Et rursus Cic. Philipp. 2. hæc, inquit, non cogitas, nec intelligis satis esse viris fortibus didicisse, quam sit pulcrum, beneficio gratum, fama gloriosum, tyrannum occidere. Refert Valerius Maximus lib. 2. Harmodio & Aristogitoni, qui Athenas liberare tyrannide conati sunt, positas effigies areas a Xerxe vi. h. porto asportatas, longo intervallo Seleucum in pristinam sedem curante reportandas: easque Rhodios urbi suæ appullas, in h. spiritum publicum inuitasse, atq; in factis puluinaribus collocasse. Erat apud Græcos lex, ut tyrannicide præmio, eoque maximo donaretur, pro quo consequendo orationem elegantem edidit Lucianus Orat. pro tyrannicide. Neque etiam satis pretii esse prælitum adhuc putabant ei, a quo necato tyranno foci, fortuna, liberi, coniuges, salus ac libertas omnium, postremo ipsæ diuina aræ, atque templa redimerentur, Thomas Morus in orat. Lucianica superiori respondente. Romulus clientelatum primus Romæ auctor statuit, ut patronus, qui clienti fraudem faceret, facer esset, Dion. Halic. lib. 2. Exiit a Romana republica decemviri Romæ sibi tyrannidem viurpantes, Halic. in 11. Et Athenis triginta prætores effecti tyranni, primum exilio multati, deinde trucidari: Iustinus libro 5. hist. ex Trogo Pompeio. Scribit Quintilianus, lib. 10. Alceum aureo plectro donatum, quia sit tyrannum insectatus. Ique alibi, idem Quintil. lib. 7. legem meminit apud Græcos fuisse, ut tyrannicide imago in gymnasio poneretur, Plato tyrannos, ut patricidas ex republica eiciendos pluribus disputat, Plato lib. 8. de repub. in fin. Et plura congerit in tyrannos Xenophon, in Hierone seu tyranno. Celebris est memoria Timoleontis Corinthii, quod occiderit Timophanem fratrem natu maiorem, cum ciuitatem tyrannico more gubernaret, multosque ex primoribus ciues inde natos necaret, simul ac adhortatus eum fuisset, sed in vanum, ut mutata animi cupiditate a recepta desisteret, ac admissorum in ciues facinororum emendationem quæreret: quodque persuadere non potuerat, teste Gemistio Pletho, lib. 1. de gestis Græcor. post pugnam Mantineam. Hic etiam Dionysium Sicilia tyrannum iniuriorem, Corinthum priuatum remisit, eodem Gemistio. Legimus expullos regno tyrannos iniuste imperantes, Tarquinium Superbum a Romano, apud Livium, Plinium iniuriorem, de vir. illust. Dionysium Halicarnassum, & alios Dionysium, a Sicilia regno, Iustin. lib. 21. Childericum Clodouei patrem, a Francico, Gregor. Turonen. lib. 2. de gest. Francor. cap. 12. Eoriam regem Gothorum, ab Alneris, idem Gregor. Turonen. lib. 2. cap. 20. Iussit Deus Ieha filio Iosaphat, ut percuteret Ioram regem, domum Achab tyranni, & videretur sanguinem seruorum Dei, 4. Reg. 9. 10. Occisa est interfectrix filiorum regis Athalia a populo iussu Ioadæ, 4. Reg. cap. 11. Excusserunt iugum regis Reboam ob eius oppressionem tribus Israelis, 3. Reg. 12. Et transfert regna Deus ob scelera principum, sicuti & ob peccata populi, Ecclesiast. cap. decimo. Eges cap. secundo. Sic principio quidem omnes ciuitates Græciæ sub regibus vivebant, quando non barbarica licentia vivebant, & iuxta patrios mores ac leges iustas regnum exercebant: dumque regnatum est certis conditionibus, ut apud Lacedæmonios. Sed postquam aliquot eorum abuti ceperunt potestate, & in rebus administrandis non tam leges sequi, quam suam voluerunt libidinem, regni tædio magna pars Græciæ mutavit statum publicum, in leges & magistratus translata potestate, quæ conferrentur respública, ut auctor Dionysius Halicarnassus lib. 5. antiquit. Roman.

¶ Ceterum ¶ in diuersam sententiam, & exempla, & rationes quoque suadent non esse hoc singulis permittendum, nec semper